

Інформуємо

03 вересня 2025 року опубліковано Закон України від 16 липня 2025 року № 4536-IX **«Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення» та з метою удосконалення окремих положень податкового законодавства»** (далі – Закон № 4536), яким вносяться зміни, зокрема, до Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI (далі – Кодекс), Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464), Закону України від 18 червня 2024 року № 3817-IX «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – Закон № 3817).

Змінами до Кодексу передбачено, зокрема:

- застосування податкової знижки з податку на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) у вигляді витрат на оренду житла, понесених учасником бойових дій або особою з інвалідністю внаслідок війни;
- включення військовополонених до переліку осіб, за яких податкові агенти (табори, слідчі ізолятори та тюрми) сплачують ПДФО (військовий збір) та подають щомісячну звітність;
- квартальний звітний період із подання звітності з ПДФО (військового збору) та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) для фізичних осіб – підприємців та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, за найманих працівників;
- квартальний звітний період із подання звітності з ПДФО (військового збору) для приватних нотаріусів та фізичних осіб – підприємців, які надають послуги з укладення біржових угод або беруть участь в їх укладенні;
- подовження до 1 січня 2028 року визначення дати виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту за касовим методом платниками податку, які здійснюють постачання, передачу, розподіл електричної та/або теплової енергії, надають послуги із забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії та/або послуги із зменшення навантаження відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», постачання вугілля та/або продуктів його збагачення товарних позицій 2701, 2702 та товарної підпозиції 2704 00 згідно з УКТ ЗЕД,

надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, нараховують плату за абонентське обслуговування;

- звільнення від оподаткування ПДВ у період до набуття Україною повноправного членства в Європейському Союзі операцій з безоплатної передачі об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній та комунальній власності, організаціям водокористувачів відповідно до Закону України «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель»;

- встановлення ставки податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, надані гірничодобувним підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин у розмірі 8 відсотків від їх нормативної грошової оцінки;

- встановлення ставки податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено, надані гірничодобувним підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин у розмірі 12 відсотків від нормативної грошової оцінки площі ріллі по Автономній Республіці Крим або по області;

- для платників єдиного податку четвертої групи врахування у своїй декларації, у тому числі:

площ наданих земельних ділянок (сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду) іншому платникові податку у користування на інших умовах (у тому числі на умовах емфітевзису);

площ взятих земельних ділянок (сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду) в особи, яка не є платником податку, у користування на інших умовах (у тому числі на умовах емфітевзису);

- процедуру коригування місцевих податків у бік зменшення протягом року відповідно до положень підпункту 69.42 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу у разі прийняття органом місцевого самоврядування, військовою адміністрацією або військово-цивільною адміністрацією у період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, по 31 грудня року, в якому буде припинено або скасовано воєнний стан, рішення про внесення змін до раніше прийнятого рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів або рішення про надання податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів, відповідно до яких зменшуються раніше встановлені ставки місцевих податків і зборів;

- особливості визначення суми податкових зобов'язань з рентної плати за користування надрами для видобування нафти, конденсату у податкових (звітних) періодах починаючи з 01 вересня 2025 року до останнього дня (включно) третього календарного місяця, в якому буде припинено або скасовано воєнний стан на території України відповідно до положень підпункту 69.43 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу;

- подання до контролюючого органу суб'єктом підприємницької діяльності, якому в установленому порядку видано дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів та/або інтегрований довкіллевий дозвіл, протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) періоду копій податкових декларацій екологічного податку;
- використання, у тому числі даних інтегрованого довкіллевого дозволу із встановленими в ньому лімітами використання води при обчислення рентної плати за спеціальне використання води.

Змінами до Закону № 3817 передбачено, зокрема:

- заборону на безоплатне розповсюдження на території України тютюнової сировини, сировини для рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та/або нікотину (токсичного алкалоїду, екстрагованого з тютюну або отриманого шляхом хімічного синтезу, який відповідає товарній позиції 2939 згідно з УКТЗЕД) окремо або в наборах;
- встановлення мінімального розміру нарахованої середньої щомісячної заробітної плати / загального місячного оподатковуваного доходу суб'єкта господарювання, зареєстрованого як фізична особа - підприємець, що не має найманих працівників, для суб'єктів господарювання, які отримали ліцензію на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями або на право роздрібної торгівлі сидром та перрі (без додавання спирту), або на право роздрібної торгівлі тютюновими виробами, або на право роздрібної торгівлі рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, або на право роздрібної торгівлі паливом;
- доповнення переліку підстав для прийняття органом ліцензування рішення про припинення дії ліцензії, а саме виявлення факту невідповідності розміру середньої щомісячної заробітної плати / розміру загального місячного оподатковуваного доходу суб'єкта господарювання, зареєстрованого як фізична особа - підприємець, що не має найманих працівників, розміру, визначеному статтею 42 Закону № 3817, протягом трьох повних календарних місяців поспіль у період дії ліцензії, контролюючим органом під час проведення перевірки з питань дотримання вимог Закону № 3817 та зафіксований в акті такої перевірки;
- застосування фінансових санкцій у вигляді штрафу за безоплатне розповсюдження тютюнової сировини, сировини для рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та/або нікотину (токсичного алкалоїду, екстрагованого з тютюну або отриманого шляхом хімічного синтезу), який відповідає товарній позиції 2939 згідно з УКТЗЕД, окремо чи в наборах у розмірі - 200 відсотків вартості реалізованих або безоплатно наданих товарів (продукції), але не менше 3 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

Змінами до Закону № 2464 передбачено звільнення фізичних осіб – підприємців та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, від сплати єдиного внеску за себе у разі сплати будь-яким роботодавцем мінімального страхового внеску, – незалежно від того, за сумісництвом чи за основним місцем працюють такі особи.

При цьому більшість норм Закону № 4536 набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем його опублікування, тобто з 01 жовтня 2025 року.

Норми щодо екологічного податку та рентної плати, які пов'язані з дозволом на здійснення операцій з оброблення відходів, інтегрованим довкілльовим дозволом, набирають чинності з 08 серпня 2025 року.

Норми щодо, зокрема, застосування квартальних звітних періодів із подання звітності з ПДФО (військового збору) та єдиного внеску для фізичних осіб – підприємців та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, за найманих працівників, та для приватних нотаріусів і фізичних осіб – підприємців, які надають послуги з укладення біржових угод або беруть участь в їх укладенні застосовуються з 01 січня 2026 року.

Довідково: Закон № 4536 опубліковано 03.09.2025 в газеті «Голос України» № 173.

Завжди раді допомогти Вам.